

דיונים בלאס עשיית
הריימאל וואסנערליך
מאנא, מיטשטאד און שטייט
און קאסטע
פיר עסטעריי-אונגארן
געקויפט 10 טהלער קר. גר. 10
האלבער 5 טהלער קר. גר. 5
געקויפט 2 טהלער 50 קר. גר. 2

יידישע פעסטער צייטונג

אויף דיונים צייטונג קאנן מאן
יעדען מאן
פרענוס פיררען
אונד דער פרענוסער-אונטער-
פריינד מיט דעם עסטעריי-אונטער-
פריינד פריינדען.
דיא רעדאקציען בערלין
יודאן
פ. ע. ס. 8
וואסענער בולווארד נומ' 29
וואוין מאן אויך דיא מיטשטאד-
און-פריינד צו ווערען פריינדען.

Nr. 86. פיענערהעטער יאר-האפט. פסט, den 17. Juli 1882.

דער קרייז אין ענייטען.

דיא ערסטע ווערונג דיונים קרייזעס איז:
דיא דאס שאנע ענייטען שטאדט אלעקסאנדריע
נאך ניכט מעהר עקסיסטירט; אלעקסאנדריע איז
פארלישטענדיג ערשטארט; דיא נאמען שטאד-
טען בעטען איינע אנטיק איבער-שויבליכער פער-
טיטונג. אויך דאס שאנע פראנצויזישע קאניולאטע-
געבידע אין אלעקסאנדריע איז אין אשענהייטען.
אלע הויפטשטאדטען זינד אייבערפלינדערט, אונד
דיא פיער וויסעקס נאך איםער אין דענוועלבען.
דיא באמבארדירטע דער ענגלישען קרייזעס-שיפע
פערעטעטע אללעס אין זאלבען שרעקען אונד
אין זאלבע פערזענליכע דאס ציזיא דרוטשעל-רעד
נייטשען סאלדאטען דעווערטירטען, דאס הייסט:
דיא אין דען בעפעלדען אידעס קאממאנדאנטען
דען געהאראם פערזענליכען אללעס אים שטיבע
לייטען אונד דאפאליטען, דיא צאל דער בייס
באמבארדירען געמאדערטען ענייטער ווער, וויא
בערליס געמערדעט איז 2000 נעפעטע, אין
פלווער-מאנאצין דער אלעקסאנדרישען בעפעס-
געבונען עקספלאדירט בייס באמבארדירען אונד
שטאדטעט אין זאנעס ענייטשעס דענוועטע, דיא
ווערענע דעם באמבארדירען פריינעקסעטען
שמערפלינגע אין אלעקסאנדריען ערשטארטען
אין דאס וואס פאם באמבארדירען פערשטאנע נע-
בערענען פאן אויזען-קרייזעס-שיפען זאלען דיא
ענגלישען פאן שמערפלינגע אין אלעקסאנדריע
מיט בענגענען פאקען דיא שטאדען רויכענישען
אונד אויך אויזען אונד דענוועטע אונד פלייטען-נע-
9000 ענייטשעס סאלדאטען צאנען אייבערהאלב
דער שטאדט אים פאן דיא אים דען האפטען גענען
דיא ענגלישער פארטויזענען-דיא קאנאנען
דער ענגלישע קרייזעס-שיפע טיטען זינען
דיונים ענייטשען סאלדאטען ענייטשע ווערען.

דער ריימאל וואסנערליך ענייטשע קרייזעס-
מיטשטע אראב פאשא צאן זיך מיט זייער ארמע
אויף דיא שטאדעט ווישען אלעקסאנדריע אונד
קארד ציזיא, דער ווער-קאני פאן בעטען ווער
פאם פאלצע אונד ציזיא פון שטיבע ענייטשען יאר-
דען אראב פאשא ענייטשעטע זינע לייטע, אים
דען פאלאס דעם ווער-קאניס צו אייבער-
אין אונד אנצאל ענייטשעטע סאלדאטען דראנע
אין דען בלאס דעם ווער-קאניס אונד דיא איי-
דרינגענע וואסען אונד, דאס דיא בעפעל-העס-
טען און צו שטאדען, נאך לאנגע פערזאנלי-
ען געלאנגע עס דעם ווער-קאני 500 סאלדאטען
פערלאנגע דיא אייבער-וועלכע און נאך איינעס אר-
טען ווי ער פאר יעדעס אנדערשע געוויכעט אונד
בראכטען, דיא ווארדע דער ווער-קאני פאן דען
ענגלישען סאלדאטען עמפאנגען.
דיא ענגלישע דראנען אין דיא נין פער-
ווייטשעטע שטאדט אלעקסאנדריע אונד האבען דיא
ווער נאך הערשענדיקען רויכע אונד פלייטע-
דער ניערענישטאסען, אונד איינע דער הייסע-
בעפעטענען אלעקסאנדריע אונד איינעס אר-
דען הערען דער ענגלישער דער ווער-קאני פאן
ענייטשען ווער נין פאן דען ענגלישען סאלדאטען
אויף דאס בעטען ענייטשע.

ענייטשע ווער זינען דיא אין ענייטשען ענייטשע דעם
אין הייסער קאמפ אונד אין נאכטער בוישענער
לייטע-קרייזע ענייטשען, דיא אייבער-העס
נייטשע בעפאלקערונג אונד אין אייבער-העס
לייטע אייבער אונד אייבער-וועלכע ענייטשען דיא איי-
ראפער אין אלעקסאנדריע אונד ענייטשע אונד עניי-
טשע ווער זינען דיא אין ענייטשען ענייטשע דעם
אין הייסער קאמפ אונד אין נאכטער בוישענער
לייטע-קרייזע ענייטשען, דיא אייבער-העס
נייטשע בעפאלקערונג אונד אין אייבער-העס
לייטע אייבער אונד אייבער-וועלכע ענייטשען דיא איי-
ראפער אין אלעקסאנדריע אונד ענייטשע אונד עניי-
טשע ווער זינען דיא אין ענייטשען ענייטשע דעם

לענדע אייבער-וועלכע ענייטשע ווארדען-
ווען מאן נין אויך איינע קרייזען קרייזען אונד
דיא ענייטשע ווערען דיונים קרייזעס ווערען דיא אים
דער דאס דער ענייטשע ענייטשע דיא אייראפער אין
ווער-וועלכע דעם ענייטשע ענייטשע ווערען זיך נאך
ביז עס יארדע 1870 אין שאנסטע בלוטען, דער
פאלקס-וויסלשטאדט שווייזערען זיך נאך אונד נאך
צו איינעס בערלישען הייסטשטע, דיא ווארדע
נין דער דאמאליע ווער-קאני פאן ענייטשען
ישמעאל פאשא, ווער פערזענליכע אונד הייסע
שולדען אויף שולדען, דאס געלד האבען דיא איי-
ראפער הערענדיקען אונד הייסטשטע זאל עס
ענגלאנד, וועלכע דעם ענייטשע ווער-קאני זאל
פיעל געלד פארשטיקטען, וויא פיעל ער נור
ווארדע, פארשטעלד וואו זיך דאס בויזער ווי רויכע
ענייטשען ביז איבער דען קאפ אין שולדען טע-
קען; מאן שרעק אים אונדער-קאני אונד ענייטשען
פאן דען פיעלען שולדען, אונד דער ווער-קאני
פאן ענייטשען בערלישען זיך פערטען אייראפעי-
שאנסטע-ענייטשען, דאס הייסט דיונים אים זינע פלאנע-
אנגעלענדיקענישען רענען אונד אונד אונד
שאנסטע-וויסלשטאדט ווערען הערשענדיקען, דיונים
אייראפער האבען נור צו אויזען איינע ווארדע
אונד ניכט צום ווארדע דעם ענייטשען שאנסטעס
נייטשע-וועלכען; דיא האבען אונד ענייטשען
אונד אנפער-ווארדען דיא אייבער-וועלכען טעל-
דען פערשטאדעט דיא ענייטשען פערשטאדעט
ווארדע אויף דאס דעקענעטע בערלישען-
אונד דיא ווארדע אלסבאל אין דען ענייטשען
דאס בערלישען, דאס דיא אונד אין אייראפער נור
אונד ענייטשען געלד ענייטשען וועלכע זינען נאך
מיטשען ישמעאל פאשא אונד אונד אונד
זינען ווארדע דעסען וואו טעלעק פאשא צום
ווער-קאני פאן ענייטשען איינעוועטען, ווער
נייטשע-וועלכען יאר אונד אונד זיך אין בויזערעס
ווער-קאני אין דען הערדען ענגלאנד, דיא עניי-
טשען שטייען פאלאסן ווייטער אין דיא טאשען
דער אייראפער, און דאס דער ווער-קאני
גענאטשעט וואו דען ווארדע (דאק) זינען איינען
אפצו-ווער-אונד אייבער-וועלכען אונד פיעלע אפצו-
דע אונד יעדע בעפאלקערונג צו ענייטשען, דאס
ענייטשטאדט נין איינע אפצו-ווער-וועלכען ענייטשען
דען איינען ווער-קאני אונד דיא פאנע עס דער
ענייטשע קרייזעס-מיטשטע אראב פאשא אונד דער
צייט ווערען רעוואלוציען צו בעטען, אים דאס
שיינען יאר דער אייראפער אייבער-וועלכען, ער
פערלאנגע דיא אונד ענייטשע דעם ווער-קאני-
וועלכע פאן ענגלאנד בערלישען ווער אונד ווער-
טע דיא ענייטשע ווייטשענדיקען, דאס דיא איי-
פארשען ענייטשע נאך קיין דעם האבען, זיך אים
דען איינען אונד ענייטשען ענייטשען ענייטשען צו קיי-
טען, און לאנגע זיך ענייטשע דער ענייטשען ער
שאנסטשילד פרייטליך בעפאלקערונג ווערען ער
פערלאנגע דיא אונד ענייטשע אלעקסאנדריען
ענייטשען דיא ענייטשען ווער דעם ווער-קאני-
לייטע בויז-ווער, ווער וועלכע דיא ענייטשען עניי-
טע דעם קאניס אייבער-וועלכען.

קרייזע-שיפען אויף דעם ענייטשע פאר אלעקסא-
נדריע ענייטשען אונד אונד דיא ענייטשען דיא ענייטשע-
ווער דער ענייטשע ענייטשע דיא אייראפער אין זאל-
בעס מאסען דאס דיא אים 11-טען זיך ער ענייטשע-
ווער דער אייראפער אין אלעקסאנדריען זיך ווער-
טשען לייטען.

נין מיטשע מאן איינע קאנפערענץ דער פער-
טשע דער אייראפעי-שען נאכטשע אונד
בערלישען ווי דער ענייטשע ווערען פאר אללעס
דיא אונד ענייטשע דעם רעוואלוציערען קרייזעס-
ענייטשעס אראב פאשא פערלאנגע אונד דאן
דען סולטאן אייפאלדערטע דיא אונד ענייטשען
טען דער ענייטשע רעוואלוציערען איינעוועטען האבען דיא
רעוואלוציערען אין אלעקסאנדריען ווארדע קאנא-
נען ענייטשען דיא ענייטשע קרייזעס-שיפען ענייטשע
— אונד דיא ענייטשע דאס באמבארדירען, אים
דעם זיך ווערען אין נאכטער קרייזע אין ענייטשען
ענייטשעלעט.

איינעוועטען ווערען דיא קאנפערענץ נאך אונד-
מער פארט, אונד דער סולטאן ווער נאך אייבער-
איינעוועטען דיא הערשענדיקע דער אונד ענייטשען
אין ענייטשען צו איינעוועטען, זאלטע דער פול-
מאן ווייטער בויא ווערען הארשענדיקע פיעלע-
בען ווי ווערען ענגלאנד אונד פראנקרייך צוזאם-
טען פאן דער קאנפערענץ דיא פארלאנגען ער-
האלטען אונד ענייטשען הערשענדיקען, אונד
ענגלאנד אונד אונד ענייטשען דעם ווער-קאני צו
איינעוועטען, פערלאנגע אונד דיא מיטשטען
פראנצויזישע אונד דיא מיטשטען איינע אונד-
זיך נאכט-מאכט.

דיא ווערען דעפעטען ענגלאנד; אלעקסא-
נדריע ווער ענייטשען אין אללען שטאדט-וועלכען פאן
דען ענגלישען סאלדאטען בערלישען, דעם האבען
דען אייבער-וועלכען דעם ענייטשען רעוואלוציערען
סאלדאטען דיא ווארדע אונד ענייטשען אונד דיא
פריינדערע ניערענישען, דער נאכטע בראנ-
קאנן נאך אייבער-וועלכען נאכטע דעם ווער-קאני צו
נייטשען איינעוועטען נאך אייבער-וועלכען צו, דיא
נייטשען איינעוועטען אונד ווער אונד דיא אייראפער-
אונד ווארדע, ווער דיא איינעוועטען ענייטשען,
אונד פיעלע אים ענייטשען אונד איינאון אונד
אונד פאן דען רעוואלוציערען ענייטשען ווערען-
געשטאכען ווארדען, — איינעוועטען ענייטשען
ווער דיא ענייטשען אין אלעקסאנדריען ענייטשען נור
דאס דיא ווערען נייטשען נייטשען צו פער-
ווערען אונד פערזאן אונד איינעוועטען צו שטייען,
דער איינעוועטען קרייזע ענייטשען דיא ענייטשען זאל-
ערשט דאן איינעוועטען ווערען, ווערען דיא אונד-
דען איינעוועטען ענייטשען ווערען דיא פאל-
מאכט ענייטשען.

איינעוועטען נאכטשע אונד דער סולטאן נאך
אייבער-וועלכען שולדען נעבליכען, דיא איי-
נען ענייטשען ענייטשען וואו אונד איינעוועטען
מאחאמעדאנישען לייבטען-ענייטשען אין ענייטשען
ווער אין פאללעס רעכטען ענייטשען ווערען ווער-
פריינדען דער אייראפער זיך עמפאלען אונד ענייטשען
לענען; וויא קאנען אונד דאסען מיט ענייטשען
ראפעי-שען נאכטשען צו בערלישען ווערען דיא אונד-
ווערען ענייטשען בויזערען אין ענייטשען
פערבינדען.

פליכטונג מיט איינעם ערפארדערניסע פאן 9320
 נולדען וואכענטליך. (צו דען בעריטס אויסגעווען-
 זענען 17 נולדען 70 קר'ו וואכענט וויר אים נאדיר-
 סעלעשען צו נענטען דער רובשען יודען ערהאל-
 טען, זינד אויס נאך 5 נולדען פאן איינעם אונגע-
 נאנטען צענשעקט ווארדען. דיעזע סוממע פאן 22
 נולדען 70 קר'ו בעפירדעט זיך אים נעסטארען שפע-
 דען-אויסווייז דעם פעטטער ללאיד" פעצייכענט.)
 * (די א י ו ר ע ז - ה ע מ צ ע א י ון
 ש מ י נ א מ א נ ג ע ר.) וויא וויר בערייטען נע-
 מעלדעט, ווארדען אין שטיינאמאנער אין דער
 נאכט פאם 11-טען אויף דעם 11-טען דיעזעס מא-
 נאטס, אלס מאן צו ערדען דעם נייען אכער-נעשפאנס
 איינע פאקעלצוג פארנאנטאלטעטע, און פענטטער
 דער נייען שטיינאנע איינשטעלונג, דער אכער-
 נעשפאן ערטהיילטע וואפארט דען בעפעהל, דיא
 וועגן-העטעצער צו בעשטראפען ווארדען דען אויך
 פיעלע פעהראסטונגען פארגעטען ווארדען. —
 וויא מאן דער נעשפאנס, נייען פרייען פיעטעס
 טעלעגראפירט, פערשווארען זיך דיא אנט-סעמ-
 שיען אייביטער אין שטיינאמאנער, ווייל מאן
 איינע פאן איהנען פעהראפטעט, וועסטטליכע
 יודען הויזען צו פליכטען. — נעסטארען ליעם זיך דער
 אכער-נעשפאן דען פארשטעהער דער שטיינאמא-
 נערען אויטאלישען נעמינע, העררן פיליפ
 לאקענבאכער, צו זיך בערפען, אים דעמועלדען
 זיין בערענען אכער דאס נעשפאנס אייבערהויכע
 אינד איהם דיא פערזיכערונג צו יעבען, דאס אויך
 דיא אנשטליכער איינע שטרענגע שטראפע ערהאל-
 טען ווערדען!

נייעסעס.

וויא עס זיך נון הערויסשטעללט, וואר דאס
 אייבערען דער ווייסען פאזען דיא דיא אכער-
 סאנדרנישען בעפעטטיגונגן איין נעמינע, שיער-
 ליכער שווערעל ווייסען דער נעמינען וואר-
 ציאנער, דיא ווייסע פאזען וואר דעמאל קיין
 ציבען, דאס זיך דיא נעמינען ערענען אדער
 פרייענעם-אנטעהאנדלונגען איינלישען ווארדען;
 דיא נעמינען סאכטען פיערמער דיעזען שווערע
 זיך דעם יענען, דאס זיך ווייניקער דעם איי-
 פארענס דעם באמבארדירען אים אלעסאנדריען
 ווייטער ווילד ביז נאך קאייא צווייגערען קאנען.
 דיא נעמינען סאלדערען זינד זעהר פערזיכערעט
 אינד אים-נעשפאנס, זיא האבען ווארדען איינען
 ווייטע-קאנען טעליק פאשא אין זיינעם איינען
 פארנאנטע איינשטעלונגען, ווארלעכט זיא איהן
 נעפאנען האלטען. נאך אנדערען הייסט עס, דיא
 ווייטע-קאנען פאן דעשען ווערע בערייטע פאן זייע
 איינען סאלדערען נעטארעט ווארדען, דיא אים
 דען קערקען אלקהאנדיענס פיינעלאכטען
 שטרעפיינע פערמערען דען בראנד נאך העפ-
 טיער, דיא דאס בערייטע דיא האבען שטארט אב-
 נעבאננט אויט, פיעלע איינפאלישע איינזאנער,
 העלבע אין אלעסאנדריען נאך צווייבערענען

אינד זיך אין דאס באנאגעבירע נעפליכטעט, זינד
 פאן דען הערוואלציאנערען נעפליכטען נעיערע-
 שלאכטע ווארדען, דיא אהאל דער אכערשלאכטע-
 טען אייראפאער בעמאטען איבער 100 פאר דען
 נעמינען זינד דורך דען קאמפא אינד דאס
 באמבארדירען דער ענגלענדער נענען 2000 טהיילס
 פערוואנדעט, טהיילס נעטארעט ווארדען, אלע-
 סאנדריען אויט יעטעט נאנין נעטאלקערט, אלע-
 נאך אס לעבען נעבליכענען איינזאנער האבען
 זיך נאך דעם זיען צוויינענענען, אינד דיא ענ-
 לענדער ווערדען יעטעט ניכט מעהר דען קאמפ-
 מיטטעלס-קרענס-פליפע אונדערן אויף דעם טרא-
 קענען לאנדע פיהרען מיטטען, עס האבען זיך בע-
 ריטע 600 ענגלישע סאלדאטען איינשטעלעט אים
 אין אלעסאנדריען איינזאנער; אכער מאן פאר-
 טעט, דאס דיא נעמינע פאר איהרעם ריקצינע
 דיא שטראסען אינטעהאדלט אוינד מיט פיליער
 אנגעפילט האבען, אים דיא איינזעהערען ענ-
 לענדער אין דיא ליפט שפענען צו קאנען ענ-
 לאנד ווירד נון איינען נאכען לאנד-קרענען אין
 נעמינען פיהרען מיטטען, אינד וויא איינע היינע
 דעפעטע מעלדעט, אויט דעם ענגלישען קרענס-
 נעמינען צוויינען בערייטע בעשלאסען ווארדען, 48000
 מאן נאך נעמינען צו נעמונדען.

נעשעפטס בעריכט.

פעטער פרייען.
 נעשען ריידע-נעשעפט פאן ווייניקען וואר
 נעשען ווענען צו מארקט נעכטאט, דער פערטע וואר
 שוואך, 1600 מעטצע ווארדען געקויפט.
 11.11.11 200 טהיילס (אלס) טהייל 75.3 קילא 12,10
 נולד, 100 מעטצע 75.5 קילא 12,10, 1000 מעטצע 72.5
 קילא 11.12, נולד, 100 מעטצע 75.5 קילא 11.20, נולד, 200
 קילא 11.25, נולד, 2700 מעטצע-ענעמען 67.5 קילא-טאט
 8. נולד, — (אלעס פער דרייא מאנאטע) — טהיילס-
 וויינען 200 מעטצע 80, קילא 11.60, נולד, —
 פעטער-באנען 400 מעטצע 80, קילא 11.80, נולדען, —
 פעטער-באנען 400 מעטצע 80, קילא 11.40, נולד, 200 מעטצע
 82, קילא 11.50, נולד, 500 מעטצע 79.5 קילא 11.50, נולד, —
 (אלעס פער 100 קילא)
 קווארטירן 7.32% נולד.
 רעפערט קאמל פער איינשטעטעכענע 14%
 נולדען, 14% נולדען.
 פעטער שלאכט פיער-טארקט, וויא דער
 אס 13-טען דעם היער אין עטעט אנטעהאלטענען וואנען-
 מארקטע ווארדען 1020 שיעק נאכ- אינד 2076 קליי-שיע
 צו מארקטע נעכטאט, היפאן ווארדען עקוויטעט;
 18 שיעק שיעק, עטעט פאר 65, 130
 נולדען — 967 אכטען דאס סאאר פאן 125 — 374, נולד,
 400 קילא דאס סאאר פאן 100 — 290, נולד, 155 מעל-קילא
 דאס שיעק פאן 145 — 110, 60 שיעק פיעלע, דאס סאאר
 פאן 180 — 270, נולד, 313 שיעק קענען, דאס שיעק פאן 15
 — 90' נולד, 2013 שיעק דעמטער דאס סאאר, 14 — 17, נולד,
 שיעק פער 100 קילא; אכטע-הייש 52 — 53, נולד,

לאסטא-ציעהונג פאם 12. יולי 1882.

ה ע ר מ א נ ש ט א ד ט :	72	35	89	18	43
ס ר א נ :	28	56	66	1	31
ל ע מ ב ע ר ג :	21	51	31	10	12

פעראנטווארטליכער רעדאקטער: מאיר ברייזין.

קאנסורו.

אין דער היינטיגן ארטהאדאקסען נעמינע
 אויט דיא שטעלע איינעם שייב, דער ענגליך שייך
 זמין קרא ומוהל זיין מיט, פיר ראש חודש מרחשון
 תרמ"ג צו בענעצען. עווערבער אים דיעזע שטעל-
 לע האבען איהרע תורות וקבלות, וויא אויך צייג-
 ניסע אבער מאראלישען לעבענס-וואנדעל פאן
 נאני זמניו לענגסטעם ביז ראש חודש אלול תרמ"ב
 איינזעהערען. יאהרעס נעכטאל 400 נולדען וואכט
 פרייער וואהנען, נאנעזער שחיטה אינד אבליכען
 עמאלימעטען. — ניר דעם אקענעפארטען ווערדען
 דיא רייע-שפעטען פערטעטע.
 הערמאנשטאדט (ענגעלבערג), תרמ"ב.
 ד ע ר פ א ר ש ט א נ ד .

האטעל פעכטער נעכט.

פיר דאס ביזהער אינטער דעם נאמען יעס
 נאלדענען לאטעל אין ווייניקען איינען בע-
 שטאנדיגע רעמאטירטע האטעל מיט קאפאק אינד
 (כשר) רעסטוראנט, וואיא אכטענציג אונד
 איינקהע-ווערטסאחיין, דיעזעס האטעל ווארדען
 פאן דעם איינזעהערען נייען איינשטעלער
 איינזעהערען אינד פארקאסטען נעמאלישע אפארטע
 נעפליכטע צו רובשען אין ווייניקען און
 לער אונד זא הען ווייניקע-אנדלונגען אין
 יעירשען.
 (2-3)

ראה זה הדיש הוא!

נעפערטיגער ערליכט זיך אויטווענען דאס
 ער על שנת תרמ"ג, 1882 לענסטען איינען לוח
 העיינטיגען דער אין יעדער טעגס, אלס זמן
 מולדות, תקופות וסוף זמן קידוש
 הלכות, וויא אויך בענעלעך דער מנהג
 ודיני בית הכנסת וזעהר קארעקט אוינד
 צפעלעכטע אויט זעלבער אויט פאן שני נאני
 הודו ניי נעמליך מהאנן משראן ומהאנן
 דיא אט ער סדר ארץ ג' בענעטאטעט, דער
 פיימ אויט 12 עיל פעסטענעטעט, פיר סיהענער-
 לער ביז 50 פעסטענעטעט עיל, אכטער 50 עיל-
 סעמפלאדע 9 עיל. — אים יעדער נאכאמטען פאר-
 צייבען, אלסען איד איהן ניר אים זעל בוס-
 פערלאנגענען, אינד אויט פיר הענרליכע
 ניר דערקעט פאר מיר צו פיערענען.
David Friedländer
 Neuernarktplatz Nr. 8, Budapest.

טרוכט - אינד מעהרל פריי-טאבעלען.

טרוכט-טאבעלען פאם 13. יולי.

קילא	טרוכט	קילא	טרוכט	קילא	טרוכט
24	10.61	100	10.65	10.61	10.65
127	10.74	100	10.75	10.74	10.75
63	10.83	50	10.87	10.83	10.87
39 20	10.99	20	10.95	10.99	10.95
39	11.11	20	11.04	11.11	11.04
119	11.19	100	11.15	11.19	11.15
110 80	11.19	100	11.15	11.19	11.15
127 50	11.19	100	11.15	11.19	11.15
10.08	11.40	11.50	74	11.40	11.50
6.28	11.80	11.65	75	11.80	11.65
6.42	11.70	11.80	76	11.70	11.80
14.40	11.85	11.93	77	11.85	11.93
10.08	12.10	12.05	78	12.10	12.05
10.08	12.10	12.15	79	12.10	12.15
10.08	12.10	12.15	80	12.10	12.15
10.08	11.70	11.80	74	11.70	11.80
10.08	11.85	11.90	75	11.85	11.90
10.08	12.00	12.10	76	12.00	12.10
10.08	12.20	12.30	77	12.20	12.30
10.08	12.35	12.40	78	12.35	12.40
10.08	12.45	12.50	79	12.45	12.50
10.08	12.45	12.50	80	12.45	12.50
10.08	11.50	11.55	74	11.50	11.55
10.08	11.60	11.65	75	11.60	11.65
10.08	11.75	11.85	76	11.75	11.85
10.08	11.95	12.05	77	11.95	12.05
10.08	12.10	12.15	78	12.10	12.15
10.08	12.25	12.35	79	12.25	12.35

Budapest, 1882. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard.

לעשנטי' זך קיינט פיערערע צאן שאפען -
זן קאסט ווערען ברוח-עשטי' הילף' איך
מאלער: יעקל שילדאוויש שטאנען דאס עס-
לאיער זענען צו אים קאמען איך אים אנט-
דא יודען הענטען וואהל דא עסטער ניט ער-
מאדערעט דאך אים דיעזעס נאמען שפעקאדעל
אין ענדע צו מאכען וואס עס נאשהו איבער
לייכט פרויען דער עסטער שאלמאשי צו אינטער-
שיבען ער מאנע דאדער דיעזעס קונסטליכ אי-
טערנעמען וואס ער 600 גילדען בעקאמט -
פיערערע מעלרע דיעזעס בלאטען: "אין יודישע
פליכטיגע אים רוסלאנד נאמען פליק וואס אין
דאס מאבאלשע קאמאטען בעקאמטען איך אין
נירערהאז פערדאשעט ווארדען."

* (דא ביש א פ ע ל ר ו י ב) וועט
דע (.) וועטמיליטע ערצבישע און ביטאען אין
עסטערדיק האבען אין אנטעלענדיש דעס אנט-
עמטישען טריימען איבערדאס אונטער-
טען און דער ערשטע און דער שטובען אן אלע קאט-
אלישען גיסטליכע ערנעקען לאסטען אן וועל-
כעס דא גיסטליכען פאר איינער פערטרינגי מיט
דען אנט-עמטישען פארטאט איך דא נאך דאזי
אויפגעארבעט ווערען ענען דאס פרייען דער
אנט-עמטישען צו ארייבען וואס עס זוך הערעס-
שעליטע געדאען זי ווערען גיסטליכע אן עס-
טערדיק צו דען אנט-עמטישען דא מיטשען דער-
זעלבען פרייען ענען דען אנט-עמטישען.
(דא יודישע ע ט צ ע אן ש ט י י -
א מ א נ ט ע ר) דאס געשרייע יוניע פיעטער
נירנאל בערעכענען דער ווערער נאך פאלגענדעס:
אין קיינע אונטערשען קאמאטען האבען דא
אנט-עמטישען זא ליכטעס שפעל וואס ענען אין
דעס אוועקברענגע קאמאטען וועלכעס דא איי-
פערדאשע ערנע ענעטען דען ווינטאך אישטיי
עס מענטשליכע צו ווערען. דאס ווינטאכע נאכ-
מיטמאס בענאס זוך דער דרעקטאך דער מאשי-
געפארטיק פאן שטיינאמאטען עס דארשען
שטאדטוויסמאטען מיט דער אנטען דאס איינע
150 מענטשליכע איינער דען נאמען טאן איבער
ניכט ארייבען ווארדען איבער איינע ווערענלי-
דערניט בערעכענען דער שטאדטוויסמאטען מאנע
דאדער דא איינע ווערען ווערענליכע מאסערען
טרעפען - דער שטאדטוויסמאטען דעס ווארעט
איינע פערדאשענע דער שטאדטוויסמאטען
איינע ווערען ווערען בערעכענען דאס נאכדעס אין
שטיינאמאטען קוין מיליטען קיינען אלעס פאן
דער בערעכענען שטאדט זינען ווערען
צו לאסטען - אן שפעטער נאכט דאס דען איך
איינע מיליטען אונטערשען אן אלעס שטובען אן
שטיינאמאטען אין אונטערשען אונטער דער האנד

צו זיין נעכטטייא ווארדע דער איראעליטישע
טעמפל פאן 30 בערעכענען ווערען בערעכענען
איך אויך דען אסטען וואס איינע בערעכענען
יודישע וואס איינע בערעכענען זעלבסט אן אירען
הינדען האסטען דא ווערען דא גראסטען פאר-
זוכטמאטען ערנעקען ערנעקען איך דא געלא-
דענען פיסטאלען פערדעקען. דיעזעס האט זון דא
ווערענפלינענדיק אבערשעמט איך וואס בערעכענען
זוך דאמיט אין פאאר ווערענעשענדישע פלאקא-
קאטע אן איינען שראסטען עקען אנטקלעבען -
איינעסטען פריכטעט מאן נאך אימער, דאס אי-
בלאד דאס מיליטען אבערשענען דא ווערענפלינע-
וונע דען דאך ניכט אויספליבען ווערען.

* (ט ע פ ע ל ר ו י ב) אים שאלטי-
מאראן (עקאדעמיק קאמאטען) ווער פאלגענדעס
געשריבען: אן דער נאכט פאם 10 איך דען 11
דיעזעס האט מאן איבערען טעמפל איינער-
כען איך אלע דרייא עקע-ביכען: געוועסן
איך דא ספרו תורה ווארדען איך דא נאכטען הוי-
נישענדישען וואס מאן דא דענסטאן פריה איש-
געפירען איך אין דען טעמפל ערנעקענדישען
האט איינע דער עקע-ביכען האט מאן אין איי-
נעס בענאכטמאטען דאדען אן איינעס ביינען
געפירען דיעזע טעמפל-לייכע איך טעמפל-
שאדער קאנטע מאן ביז יעטעט ניכט טעמפל-
(א י י נ ע י י ד י ש ע ר ע פ י ט א צ י אן
ב י י ע ר ו אן ש י ען פ י נ י ס ע ר
ד ע ס א י נ נ ע ר) דאס הויט-יודישע בלאט
וואסאר בערעכענען פאלגענדעס: דיעזער טאנע ער-
שען ביינען דען ווערען מיטשען דעס איינער-
הערן פאן טאמאטען איינע יודישע דעשטאנען
איינער אנטפערען דעס הערן פאלקאך אים
אויך צו ערנען אלעס מאדליכע איינע ווערען
דאמיט דא ווערען פערדאשענען איך ווערען איש-
פלינענדישען אן רוסלאנד געפירענדישען אונטער-
האלטען ווערען הער פאן טאמאטען עטפלינע
דא דעשטאנען ווער פלינענדישע איך זאנעט צו
דערנעקען: איך האבען דא איינען אן דען פער-
אסטען פאלגענדישען דען וואס איינען ווערען אים
מער מיט טעמפל-בערעכענען פערנאמטען
אבער אין קאנטע יא אן איינען פערדען טעמפל-
וונע דאנען ניכט טען. יעטעט פערדאך דא איך
ווערען דעס איינער ווארדען ווערען איך דען
וויס אלעס דאן ווערען דיעזער שטענדיכע
אין ענע צו מאכען וואס דא ווערען בלאד
ווערען איינע ווערען קאנטען אין מיטען
איינע בערעכענען קוין איינע ווערען ווערען ווער
איך ניכט ווערען וואס איינען איך קליטען איך איי-
טערנעכען מיטשען וואס האבען איך זיך איינער
דען פליינען פערנען איך איינער דען פליינען

אונד דוממען שווערען איינען איינערשען
מאכט: אבער איך האבען ניע געדאנען אב אין
שווערען ווערען אבער ניע ווערען וואס יעטעט אין
מינער איינערשען אלס מיטשען דעס איינער-
ווערען איך ענעקאלעס זיך דען פליינען שיערע-
זאמען איינער ערנעקען ביינער דעס פליינען איך
פערלומפען ביינער פארענעקען אב אין ביינער
ווערען איינער ניכט ווערען וואס דארום ווערען איך
מך ניע קאממען: - דיעזע מעלרען איינע נעוויס
ווערען ערפלייך איינע בערעכענען דיעזע פער-
בערען דעס ניע ווערען מיטשען דעס איינער-
צו דער האפטען דאס איינערע גלייכעס-גענאס-
טען אן רוסלאנד ניכטען אין איינערשען
הווערען לעבען איך מער קיינען פערדאשענען צו
אויסארבעיטען האבען ווערען:

* (ב ע ש ט ר פ א נ ד ע ר י ו ד ע נ -
ה ע ט צ ע ר א ין ר ו ס ל א נ ד) איינע היי-
טיגע דעפעטע מעלרע: דאס קויעס-לעבען אין
בלאט (זר-ווסלאנד) פערדאשענען ווערען
פאלגענדישען קארעספאנענען ווערען פאם 14 טען
דיעזעס איינע לומבען פאלגענדעס געמלעדישע:
דא ערנעקענדישע דער יודישע פליכטיגע נאך
רוסלאנד נעמט איינע עכטע ניכטען פערדען.

* (צו ר ו ס ל א נ ד ד ע ר ר ו ס י ש -
י י ד י ש ען פ ל י כ ט ל י נ נ ע) דער אנטליכען
פאלגענדישען קארעספאנענען ווערען פאם 14 טען
דיעזעס איינע לומבען פאלגענדעס געמלעדישע:
דא ערנעקענדישע דער יודישע פליכטיגע נאך
רוסלאנד נעמט איינע עכטע ניכטען פערדען.
פאם 14 טען 12 טען דיעזעס פאן דאס
דרייא טאנען - זיך ניכט ווערען אלס 850
פליכטיגע ערנע נאך רוסלאנד געפירען וואס
דען ווערען דא הויטען נעמען קיינע
פאלגענדישען מאטען ווערען דא איינען
יערען צווישען טאן ווערענעס 400 פליכטיגע
אן איינע וואסאר ערנעקענדישען דאס ווערען איך
דאס בעסטע אין שטיינאמאטען ליטעט: עס מאן
וואהל אבער אלע ניע וואס דא איך דען איינען
הויטען איינע דאך יענעס אס בעסטען ווערען-
טעם ווערען זון דא שטיינאמאטען אישטיי-
אב דא הויטען ווערען נאך "אשטיינאמאטען"
נאך פאלגענדישען ווערען ווערען ווערען ווערען

* (א י י נ ע י י ד י ש ע ר ע פ י ט א צ י אן
ב י י ע ר ו אן ש י ען פ י נ י ס ע ר
ד ע ס א י נ נ ע ר) דאס הויט-יודישע בלאט
וואסאר בערעכענען פאלגענדעס: דיעזער טאנע ער-
שען ביינען דען ווערען מיטשען דעס איינער-
הערן פאן טאמאטען איינע יודישע דעשטאנען
איינער אנטפערען דעס הערן פאלקאך אים
אויך צו ערנען אלעס מאדליכע איינע ווערען
דאמיט דא ווערען פערדאשענען איך ווערען איש-
פלינענדישען אן רוסלאנד געפירענדישען אונטער-
האלטען ווערען הער פאן טאמאטען עטפלינע
דא דעשטאנען ווער פלינענדישע איך זאנעט צו
דערנעקען: איך האבען דא איינען אן דען פער-
אסטען פאלגענדישען דען וואס איינען ווערען אים
מער מיט טעמפל-בערעכענען פערנאמטען
אבער אין קאנטע יא אן איינען פערדען טעמפל-
וונע דאנען ניכט טען. יעטעט פערדאך דא איך
ווערען דעס איינער ווארדען ווערען איך דען
וויס אלעס דאן ווערען דיעזער שטענדיכע
אין ענע צו מאכען וואס דא ווערען בלאד
ווערען איינע ווערען קאנטען אין מיטען
איינע בערעכענען קוין איינע ווערען ווערען ווער
איך ניכט ווערען וואס איינען איך קליטען איך איי-
טערנעכען מיטשען וואס האבען איך זיך איינער
דען פליינען פערנען איך איינער דען פליינען

ענטשולדיגעט דעלע הערן ווערען אויך אים פערנען
ווערען בעראכט ווארדען: איך דענאנעטען מיך אירעס
לעבען בערעכען אויך מינען שלאסטע - אן עס איינע
איינע טעמפל-ענעקענדישען
דער נאכט פאלגענדישען ווערען ווערען ווערען
בייא דיעזען ווארשען לויט אויף.
איך וויל דאך האפטען וואסאר איראן, דאס ניכט
איך איך דיעזע טעמפל-ענעקענדישען צווישענדישען
איך ניון (זאנעט טעמפל) איך מינען יענע דאסער,
דא אויך איינען דען לעבענדישען - דאך ער זאנען - אויך
הויטענדישען בערעכען אייך ערנען דאס שטאטען אויך
לאסטען זיך אן קיינען פערנען ענען איך ווערען אישטיי-
דערנעקען איך וואס ענעקענדישען - אונטער אויך איראן
בלייבט פיר איינען טאן מין נאכט.
מאקענאל בענאס זוך מיט איראן אויך איינען פליינען
פלאטיק דער ווערען פאן קויענען בערעכען וואס איינע
זאנעט אים: איך וויל אויך דען פערנען אויך ווערען
איך ווערען איינענליכע זאנען טאנען ווילל אויך וויספען
דאס קארדינאל אלבראן: איך אויך אויסערדיכע (זאנעט
ענטשולדיגעט דאס איך אויך אויסערדיכע (זאנעט
איראן) אויך וויסן נאר ניכטען אויך איך האבען ווער-
ענע דער גראסטע בלעט און ספר ווערען שווערען ווערען
פערדאשען: איך ווערען מיך אין לעפענדישען עיטע אין
נאך-הויטענדישען אויך איינע וויסן נאר ניכטען וואס אין
מינער הויטען פאלגענדישען
זון וויספען ווערען אים פאם פאסטען אין ווערען
ווערען ווערען איינע ווערען ווארדען: ניכטען מער אבער
טע איראן.
(פאליטישע פאלגען)

אלס איינען ווארדען אים טעמפל איינען דען דער
פאסטען דא איינערשען האט קארדינאל אלבראן
ענעקען זון אין בערלישען ווערען נאך דאס דיעזעס ענע
פאלגען: זיך אלע קיינען ווערען פאם וואסער דער
פליינען איך דער ווערען פאליטישען ווערען
ניכטען ווערען אן בייא דער שטאט ווערען שטעלע
זוך דיעזעס ענע דער קויענדישען וואסאר פאן 11 ק
ענטשולדיגעט אבער קיינען איינען אייך ווערען ווערען
איינע קיינען איינען פאסטען איינען ווערען ווערען
ערוועקטע נאך מער דען מיטען ווערען אונטערשען: אלעס
הווערען דעס ווערען איינע קארדינאל אלבראן וואס
זיך אין ווערען ווערען פערנען ווערען טעמפל בלאד
דאס דען אין טר אלס ווערען דעס פאסטען איינע
ווערען ליטעט טעמפל ווערען - ווערען מאכטען אויך נאך
איינען קויענדישען שטאט: איך פערנעטען ווערען ליטעט פאן
דער פאסטענדישען איינען איינען ווערען זון ווערען אן-
הענען נאך פאלגענדישען אויך זיך דא נעלד איינע וואסער
צו פליינען אויך פאן דאס ענעקען אויך איינען ענע-
ניכטען קויענדישען שטאט: ענטשולדיגעט ווערען אים זון דער
פאסטען ווערען פאן ווערען ליטעט ניכטען אונטער מאכט-
לאן נעמטען ווערען מיט: וואסער איינען אבער
ניכטען געלענדישען וואס האבען איך דאך דא פאסטען אבער-
ווערען דאס איינען מינען האנד קאסטען קיינען ווערען ווער-
דער פאלגען:
וואסער וויספען אויך דיעזע וואס ווערען - פאנען
טע איראן.

זען ווערען קויענדישען דען איינען דעס טאנען-לאך
נאכטען דיעזע קארדינאל אן דער פלינענדישען אונטער-
איראן ווערען איינען דען דאסער דאסער דאס
זון זיך פאלגענדישען פאן ווערען בערעכענען ווערען ווערען
אונטער ווערען קויענדישען שטאט קיינען זיך אויך
פיעלע קויענדישען הערען ווערען דיעזען פלינענדישען דאס
נעכטענדישען אבערשען.
ענדליך זאנעט איראן פאך דאס ענעקען מאן-
קאלען ווערען וואס דאס קויענדישען איינען קאנעס
מיט נאך אונטער פלינענדישען וואס.
מאקענאל דאס אן ווערען ענעקען קאנען אן איינען
שישע פאן מיליטען אונטער צווישענדישען אונטערשען מיט
ווערען זיך ווערען פאליטישען אונטער ווערען קויענדישען פאן-
שטאט דיעזען איינען פליינענדישען שטאטען צוואסער-
ניכטען ווערען ווערען מיט דען איינען פערנען-
ניכטען דער אישטיינען שטאטען אייך דאס ענעקענדישען
בעקאנטען וואס קאנטען דא קויענדישען שטאטען איינען
אויך דען ווערען דער פאליטישען ווערען קויענדישען
דיעזע טעמפל ווערען ווערען דען שטאטען
נעוויא דא עיטע צו בערעכענען וואס ער איינען פלינען אן-
ניכטען קאנען וואס דאס טעמפל דא ער אלס פלינענדישען-
בערעכענען פארדען דיעזע
אלס מאקענאל דען איראן אין בערלישען ווערען
הויטען אונטער ערנעקענדישען דא דיעזע ער: ניכטען דער ווי-
טיגע פאנעל אים אונטער איינען נעמטען איראן דען
פאלגען ווערען נעוויס אים הויטען ווערען מאקענאל:
מאקענאל ווערען איינען אים דא האנד אונטער זאנעט:

פערשידענע ניוואנקויטען.

* (דא דוממהייט איז אן שטעקענד) עס ניבט נישט נור קארפערן קראנקהייטן וועלכע אנשטעלונג זיך זאנערן און נישטעס-קראנקהייטן וועלכע זיך שנעלל ווא איינע ביליערא פערבייטען, אפש פאנגען די מענ-שען איינע נאָמע נארהייט און אונד לאסען זיך זאלאנגע ניבט לאה ביז זיך אונזען ניבט איינע נאך נראסערע נארהייט און דען קאפף זעטצט, ציר פערבייטונג זאלכער נארהייטן זינד אים מיססען דיא צייטונגען בעהלפליך, יא פילע פערבייטונג בעשעפטיגען זיך לויטער ניבט מיט דער פערבייטונג טונג דער אויפקלערונג זאנערן דאמיט, אום דאם פאלק נאך דיטער צו מאכען אים עס שאן איזט, און דאם פאר עקהערען זאנערן דיא דיממיהט מיט וועט מאנגעלשען, מיט-קלאפפן אינד מיט-דיממיהטן אויפגעקאממען, דיא נאנגע וועלט שפאך פאן נישטעס אנדערעס, אים זעבן פאן דיעזער נארהייט, ביז ענדליך דאן איינע נראסערע נארהייט קאם וועלכע זינג פערדרענגטע, זא איזט יעצט דאם פאלק נאספעטהייט וועדער פאן דער דיממיהט אנגעשטעקט, דאם דיא ווען כריס-טאנד פערבייטען צו עקה אונס אבשלאסען, ערהיפפען, אים אלען ענענערן אינאנים וורד אונס נעמעלדעט, ווא און דארט כריסטיאליכע פערשערן וועלכע איהר קינד ניבט גלייך פירען קאנגסט ציערעט נור צום שוחט ליעפען, אים דארט איהר שאן אבשעלאסעטעס קינד צו זיכען זא וורד אים אינטער אנדערעס אים נאך-שאלדי וויא ניו-הויזען פאלגענדעס געשיעכען: אין מיטלע-מיסטער, וועלכער זינגען קנאפען צום שוחט, אום אבייט זענענער אונד דער כנאפע ניבט זאפארט צוריקקאם, ליע זאפארט צום ארטע-זוכער מיט דער כנאפע דאם דער שוחט זינגען קנאפען אבשעלאסעט, דער דיממיהט פערבאט ווארד דעם מיטלע איינע זאלכע אינטערונג אבער אינטער דען זעלבען טייען ערהערשט ענגען דיא נאספע פערבייטעטער, זינגען דיא ווען וועלכע זיך מיט דעם אבשלאסען איהרע קינדער בעפאם-טען, צום ניבטע אים דער מיטלע-זינגען שאן טאנס דארויף נענערען ווארדען, זאלאנגע זעבן דיעזע דיממיהט דיעזער מיססע וורקליך דיער שוחט זינגע טרויע פאר יעדעס ניבט-ווען אבשעפערען איער זין וויז פאן פאנדורען בעווארען לאסען, און איר דעם ארטע באכעז (דיא סילאד-טעט) וורד אים אין ענדליכער פאלל נעשריע-בען, דארט וואללטע אין מייע זינגעס כריסטעס זאן, דער אין איינעם קינד וואר, אויבדינגען.

דאמיט ער דיא ערשטאפט זינגע פערשעפערענען כריסטעס אנטרעטען קאנגע ער פיהרעט דען זינגען אין דען וויינארטען איינע ווען וורטעט איהן זאלעכסט אינד נעפעלינגע זיך מיטער אבובאט זא מאן דען זינגען טארט פינדען וורד, אבעראלל איינע-שערענען, דאם דערזעלבע פאם ווען נע-טארטעט ווארדע, נאקליכערזינגען איזט דער זינגע פאן זינגע בעמיטונג באלד ערוואכט קאם דאן זעלבסט איינע דארף צוריק אונד ערזעהלעט דא דיא נעשיכטע פאן זינגע ליעבען אנקעל, און וואו איינע איזט נאך אונזער טאנער, זענן איינע זאלכע דיממיהט נינגעט זום איינע אים איי-זערע וועט צו ברענגען דורך דיא עמאנציפאצאן, וורד איינער ביהערענעס פירעליכעס צוואממע-לעבען מיט דען איינעם ביהערען גלייכען וור איינער וויז זא פיסט אונד איהר זא שטארקעס נידערע נעבייט, דאם עס דער נאספע שוירס ניבט מעהר ערשייטערן קאנגע אינד נין נעניש יעדע דיממיהט זאצי, אים איינע ביז איהר דען נידער צו ערשייטערן, פילע זינגע דיא זיך בערייטען אינד אינטער דען אבייגען ביהערען אין אונזערען אונד איינע אבשטארע שטענדיגע ערהינגען מיססען זיך יעצט וועדער בעשיידען צוריקזעהען, אים ניבט פאן יעדעס ערשטען פאראבערענערען זאססען זינגען אלס כריסטען-מעדענע-אבשלאסער, בע-זינגען צו וועדערן, זינגען נאכאם, עס יעדע צו זינגען, דאם דיעזע דיממיהט באלד וורד איינע נאסערע דיממיהט, וואו איינע וועט ניבט פירערט פערדרענגט וועדערן מאנען, דען נאסען צייטונג-נען דאם יעצט נאסע דען קרינג פאן געישען שטערט, דאם דיא זיך מיט דעם פאספען אונד נין דיא טיפא-עסראליש אנגעלענדיגט אין וועלכע לאסען מאנען, אין דער טהאט בעפאסען זיך יעצט דיא צייטונגען מיססען מיט דעם צער-שטארטען אלעקאנארדען אונד קימערן זיך יעצט זינגען מיט דען נעשטארטען פירענען און פירער יודישען ביהערען!

איינע פארט אבער זא פילע אים נעייטעס, דאם דיא אנגעלענדיגט וואו וורד פאסען אין פאר-נען נישטער אנגעדייטעט, איינע פיר דיא ווען נישטע ווענדיגע נעאמען, זעלבסט דאם ווען פירענעישע בלאטט, ברא-פאסי הילדאס מעל-דעט אין זינגע פארטעטונג נעמער פאלגענ-דעם: דיא ווישען פאמיליע, וועלכע זיט דעם פערשיידענע דער ערשטע שאפליאשי זינגען דער אלגעמינגען איינערעם דעם פארקעס דיא נענער פאן עסראלי פערדייטען ווארדען זינגען איהרע נעשטערונג אלס מיטשולדיגע פערדעכטיגט, דאך נעלאנגע עס אלל דיעזען איהרע איינער איהר דאם

אנגעוויפאלהאפטעס צו בעוויזען, דיא אנאכריסט, דאם דיא פערדאפטעטען ווען איהרע טהיילנאמע דאם דעם פערשווינגען עסטער שאלומאשים איינע-שאנדיגען שפעלעט זיך אלס לוינגע קרייס, דיא אינטערזייבונג-קאממייסאן וורד דיעזער טאנע וועדער נאך טיפא-עסראלי נעמען ווייל מאן גלויבט דאס דיא לייכע ערשטע דאך נור אין עסלאר איר-נענדיק פערשארט זיך מיססע, עס איז אונדעסען נור אין ניער פערזיך דער נעריכטס-קאממייסאן דער ווארהייט איהר איינער איינע זינגע איהר דיא שפיר צו אקטען, עס איז אבער צו בע-פירכטען, דאם איהר דיעזער נייע פערזיך דער נעריכטס-קאממייסאן אונד ערפאלג בלייבען וורד, דיא נאך קיין אנדאלטס פינטע דארט פארדאנערען, דאם דיא לייכע עסטער שאלומאשים וורקליך אין עסלאר זיך בעשיידען, זא ווייט ברא-פאסי-טעט-הורלאפ, וועלכעס דיא מדיינע אייפאנע צו טרויע ווארדע, זיך זעלבסט זינגען צו שפראכען, פילע וואכען הנהרג האט דיעזעס בלאטט, אים נור דיא נעשיכטען אייפערענען, עס איינע אונדעסען לייכער פערבאטען דיא מעלדונג פערבייטעט, דאם דיא פערדאפטעטען ווען בערייטע איהרע טהייל-נאמען און דעם פערברעכען איינעשאנדיגע, יעצט נין וועט זיך דיעזעס בלאטט פערלאסען, דער וועלט צו צווישען: זינגען הערדען: וואס איהר ביז יעצט פאסען דאם וואר אללעס ערזעכטע אונד ערלאנגען, דאס פאסען וואר דאם דיא איינער דער ווען זיך אלסלאר אין פאלשער בלאטט פארדאנערען הערייטשטעללען וורד, דאמיט איהר דיא ווען פירעסער אלע איינעוואסעט איינעשטענען מיט-טען, דאם איינע-טעט זא איינער נור דיא דיא איינע-טעט פירענער זינד, דיא ניבט ביאט אין איינע-טעט-טעטער, זאנערען איינע נאך-זע קאנפעט-אונד-נינגען אונדעסען זינגען צום פער-שיידען פאן דעם עסראלישע ביהערען מיטשולדיגט (דאם זינגען עסראלישע ביהערען איינער עסלארע אונגעלענדיגט ביינגע ווען-דער דער נעשיכטע פירענערענען פאר אללעס איהרע דעם אונד-טעטען ציר פירענערענען איינער איינע בלאטט איינע ווייז דיא ווען פירענערענען, דאם איינערענען, דאם פאסען זינגען ווען זינגען דעם פערדענען, אים דיעזעס בלאטט צו פערדענען, דאם דיא איינע פארטעטען (מיט-פאסען) דער עסטער שאדומאשים זינגען און דעם עסלארע שוחט ביאט צום כריס-אפפאלען אים 1000 נידערען פערדייטע האבען: נין איינע אבער דאם מערען ביים כריס-אפפאלען דארויף נענאנגען, פירענערענען מיט דיא שווייט פיר ווער וורד הארען, זינגען ער ווא 1000 נידערען פיר אין ווענע כריס מערען נאסע מיט זאלכען דיממיהטען וורד פירענע-איהר איהר: (זאנגע דער הייסטאנג) פראסן איהר-דעם נעשלאסענען ווייטע (נעריכטעס) ערזענען זינגען איהר, איהר זיך רינגען, אונד וויי זינגען דיא פארדאנערען איינערעם הייסטאנגען זאנערען פאן מאניעאל איהר בערייטען איהר הייסטאנגען, דען פאן נין און זאלל דיא טאליען איהר דאם פאן קיינעם אנדערען, אלס פאן דעם נאסען יעצט וואללטע פאן מאניעאל בעהררשט וועדערן ווער אפיהרע דיעזעס זינגען עסטען אפגעטעט נין וויי נעשלאסענעס ווייז, אונד זאנגען לענענער, דיא האבט איהר דאך דען זינגען ניבט איינעשאנדיגען נאסע איהר אדריון דע קאלאנא, לאסעט זיך אלזא אונ-נעשטאט ווייטער זעהען!

דאם קאנגע יעדער זאנגען: (ערוועקטע דער הייסט-טאנג) איהר מיססען יעדער זאנגען עס איינערעם נעשריעס ווען זינגען ווען דען, פאן דעם וויי דיא שפירענע ווייזען האבען, יעדען צו אייפואלשען אונד דעסען אפיהרע איהר פאר-צויהרען! — איהריון ריעס נין זינגען צו ע: פאלעט פיר אונד פיריט צום הייסטאנגען דיעזער קיינע-שאדן וויי זינגען אין פירינדליכע, זענען איהר און וועלדע הונדע נעשאל-לען מיט דעם יעצטע פאן מאניעאל בן איהר פאן פירענע-הען בעקאנט!

איהר דעם ווענע אים הייסטאנגען דעם רוסשעס מאניעאל האסטע איהריון נעלענענען, דיא נאסע קיינעס, שאר דעם מאניעאל און בעריאכען, ביים פערדאסען דעם ווארדעס נעלאנגע עס אין אין ווייטעס טהאל, וועל-כעס ווענעסעסעס מיט 10000 קיינענען בעזעצט וואר, דיעזע קיינענע ווארען אים לויטער ריכען אונד זאנגען-ליך יאנד מאנען?

פאלליעטאן.

העררשע אונד פאלק.

(100 פארטעטונג.)

און וואר פאן איינע מערען בעריאכען, דאם מיר לייכע היינעלעט, זאנגען אלבאריאן ווייטע, איהר לענגע נון דיעזעס נעוואר דער קיישייט און דיא איהר ניג מער און איהר לייכע איינע ווייטעס גלויבען קאנגע - אונד איהר ווארדע קארינאל, איהר זאג דאם עלענע יעד-רינג טייבען דער כענען, אונד איהר מיססע זא פיראכ-טען, עס איזט איהר נון נענענען, מיר איינע פעסערען צו בעהערען, דיא לייכע אונד דיא פירען איינע ווייטעס דיא קיין לעזיער ווארן צום עכטען טאלע און פיר-פאלע איהר, דאם מיר אלע ווייטע ערשיינען וועלכע צו מייער לעבענסנעפערטען ווייאד! איהר וורדע נענען דיא זיך האנדעלן ווען איהר פירענען אונד איהר:

— דער איהרע

איהר דעם ווענע אים הייסטאנגען דעם רוסשעס מאניעאל האסטע איהריון נעלענענען, דיא נאסע קיינעס, שאר דעם מאניעאל און בעריאכען, ביים פערדאסען דעם ווארדעס נעלאנגע עס אין אין ווייטעס טהאל, וועל-כעס ווענעסעסעס מיט 10000 קיינענען בעזעצט וואר, דיעזע קיינענע ווארען אים לויטער ריכען אונד זאנגען-ליך יאנד מאנען?